

Selvitys kolmannen sektorin käytöstä turvapuhelinhälytyksissä sekä digivalvonnassa öisin

570/05.05.06/2021

Petu 23.11.2021 § 141

Euran perusturvalautakunta on päättänyt kokouksessaan (petu 7.9.2021 § 105) siirtää valmisteluun selvityksen kolmannen sektorin käytöstä turvapuhelinhälytyksissä sekä digivalvonnassa öisin. Tulisi selvittää kunnan keskuksen ulkopuolisilla alueilla, pohjois- ja etelä-Eurassa, ensivastepalveluiden käyttöä turvapuhelin- ja muiden yöaikaisten hälytysten hoitamisessa.

Euran kunnan perusturvapalveluiden turvapuhelinhälytykset menevät Addsecuren hälytyskeskukseen, jonka kanssa perusturvapalveluilla on voimassa oleva sopimus turvapuhelimien toimittamisesta sekä hälytysten vastaanotosta. Addsecuren hälytyskeskuksesta otetaan aina yhteys puhelimitse perusturvapalveluiden kotisairaalaan (24/7), mikäli hälytyskeskus arvioi kyseessä olevan tarve hälytys/tarkastuskäynnille (asiakas kaatunut, ei vastaa tms.). Addsecurella on käytössään raportointijärjestelmä, josta pääsee tarkistamaan kaikki hälytykset, ovat ne sitten aiheettomia soittoja, koe-soittoja tai auttajapyyntöjä.

Kotisairaala vastaa hälytyksistä, mutta soittaa 7.00–22.00 välillä auttamiskäynnit säännöllisten kotihoiton asiakkaiden osalta kotihoitoon. Ei-kotihoiton asiakkaat ovat pääsääntöisesti olleet kotisairaalan auttamiskäyntien varassa, kotihoitoon ei pääse näiden asiakkaiden tietoihin Lifecaressa. Jos kotisairaala on ollut ruuhkaa, auttamiskäyntejä on ohjattu kotihoitoon. Yöaikaiset 22.00–07.00 auttamiskäynnit ovat kotisairaalan tekemiä.

Hälytykset ja auttamiskäynnit tapahtuvat kaikkina vuorokauden aikoina, keskittyen enemmän aamuun ja myöhäisempään iltaan. Lokakuussa raportoinnin mukaan käyntejä on ollut noin 20. Osa näistäkin on voinut olla aiheettomia käyntejä. Turvapuhelinasiakkaiden lukumäärä on vakiintunut noin 200.

Euran kunnan alueella toimii 7 sopimuspalokuntaa, joilla ensivasteen kumppanuussopimus Satakunnan pelastuslaitoksen kanssa on Honkilahden, Hinnerjoen, Kiukaisten, Panelian sekä Euran alueella yhteisvastuullisesti Euran sekä Kauttuan tehtaiden vpk.

Sopimuspalokuntien tekemä kumppanuussopimus Satakunnan pelastuslaitoksen kanssa ei ole este tehdä auttajakäynneistä sopimusta sote-organisaation kanssa, mutta ensivasteen tehtävät menevät aina auttajakäyntien edelle. Tällä hetkellä ei ole tiedossa Satakunnan alueella sopimuspalokuntia, jotka hoitaisivat myös turvapuhelinauttajakäyntejä.

Tulevaisuuden sote-keskus hankkeen kotiin vietävien palvelujen osahankkeessa on kehitetty palvelukokonaisuuksia kotihoitoon ja kotisairaalaan liittyen. Työryhmän yhteinen näkemys on ollut, että kotihoiton palveluja on oltava saatavilla 24/7 maakunnan alueella. Suurella todennäköisyydellä toimintamalli otetaan käyttöön viimeistään silloin, kun hyvinvointialue aloittaa

toimintansa vuoden 2023 alussa. Tarkoituksena on lisätä terveydenhuollon henkilöstön resurssia kotiin annettavissa palveluissa öisin. Tämä tarkoittaa resurssin lisäystä myös turvapuhelinauttajakäyntien suorittamiseen.

Tällä hetkellä turvapuhelinauttajakäynnit hoidetaan kotisairaalan ja kotihoiton työntekijän toimesta. Resurssi tähän tehtävään on pienimmillään klo 22.00–7.00 välisenä aikana, jolloin myös turvapuhelinhälytyksiä on vähemmän. Näin ollen yhdistysten käyttäminen turvapuhelinauttajakäynneissä tulisi kohdentaa ko ajalle.

Yhdistyksien käyttäminen ko toimintaan luo myös lisäselvityksen tarpeita ja käytännön muutoksia, jotka eivät ole kovinkaan nopeasti ratkaistavissa. Tällä hetkellä kotihoiton asiakkaiden kotiavaimia säilytetään kotihoiton tiimien taukotiloissa ja niiden asiakkaiden, jotka ovat vain turvapuhelinasiakkaita, Euran sote-keskuksessa. Avaimien saatavuus ja säilytys luo haasteita.

Turvapuhelimien hälytykset tulevat hälytyskeskuksen kautta hoitajalle, jonka tulisi taas hälyttää turvapuhelinkäynti tarvittaessa eteenpäin yhdistykselle. Ennen puhelun välittämistä tulee terveydenhuollon henkilöstön tehdä hoidon tarpeen arviointi. Yhdistyksiltä ei myöskään ole tiedusteltu halukkuutta turvapuhelinauttajakäyntien suorittamiseen. Lisäksi Satakunnassa on käynnistymässä turvapuhelinpalveluiden kilpailutus usean sote-organisaation yhteishankinta, joka aiheuttaa käytänteiden muutoksia myös Euran vanhuspalveluissa tulevan vuoden alussa.

Kun tiedossa on, että maakunnallinen valmistelu tähtää yöaikaisen kotihoiton käynnistämiseen ja liikkuvien palveluiden kattamiseen koko Satakunnan alueelle vuoden 2023 alusta, koskisi edellä mainittu toiminnallinen muutos varsin lyhyttä ajanjaksoa. Lisäksi pitää huomioida, että esiin tulleiden toiminnallisten prosessien selvittäminen sekä ratkaiseminen vie oman aikansa. Jos nämä toiminnalliset ongelmat saadaan ratkaistua ja yhdistyksillä olisi halukkuutta palvelun tuottamiseen, niin turvapuhelinauttajakäyntien ostaminen yhdistykseltä olisi todennäköisesti lyhytaikaista.

Valmistelu- ja lisätiedot: perusturvajohtaja Kalevi Mäkipää, puh. 044 422 4070.

Ehdotus

Perusturvajohtaja:
Perusturvalautakunta merkitsee selvityksen tiedoksi.

Päätös

Perusturvalautakunta:
Merkittiin tiedoksi.
